

Basisrapport broedvogels Meggelveld

2020

E. van Asseldonk

In 2020 zijn, door middel van een uitgebreide territoriumkartering, de broedvogels van het Meggelveld - Gemeente Maasgouw, in kaart gebracht. Er zijn 53 soorten broedvogels aangetroffen. Dit rapport geeft een overzicht van alle soorten, inclusief verspreidingskaarten van de kwantitatief geïnventariseerde soorten.

Stichting Koekeloere
info@stichtingkoekeloere.nl
www.stichtingkoekeloere.nl
Rapport 2022/04



Basisrapport broedvogels Meggelveld 2020

E. van Asseldonk- Stichting Koekeloere

Fotoverantwoording: E. van Asseldonk

Foto's omslag. Zicht op de grote plas (visvijver) van het Meggelveld / Broedende Grauwe gans.

Inhoud

Inleiding	4
Methode	5
Resultaten	6
Soortkaarten.....	9
Dodaars	9
Blauwe reiger.....	9
Grauwe gans.....	10
Grote Canadese gans.....	10
Knobbelzwaan	11
Krakeend.....	11
Nijlgans	12
Wilde eend	12
Buizerd.....	13
Havik.....	13
Boomvalk.....	14
Meerkoet.....	14
Holenduif.....	15
Waterhoen	15
Koekoek	16
Bosuil	16
Ijsvogel	17
Groene specht	17
Grote bonte specht	18
Kleine bonte specht.....	18
Grauwe vliegenvanger.....	19
Nachtegaal.....	19
Roodborsttapuit	20
Braamsluiper	20
Grasmus.....	21
Tuinfluiter	21
Bosrietzanger.....	22
Kleine karekiet.....	22
Spotvogel.....	23
Staartmees	23
Matkop	24
Boomklever	24
Boomkruiper.....	25

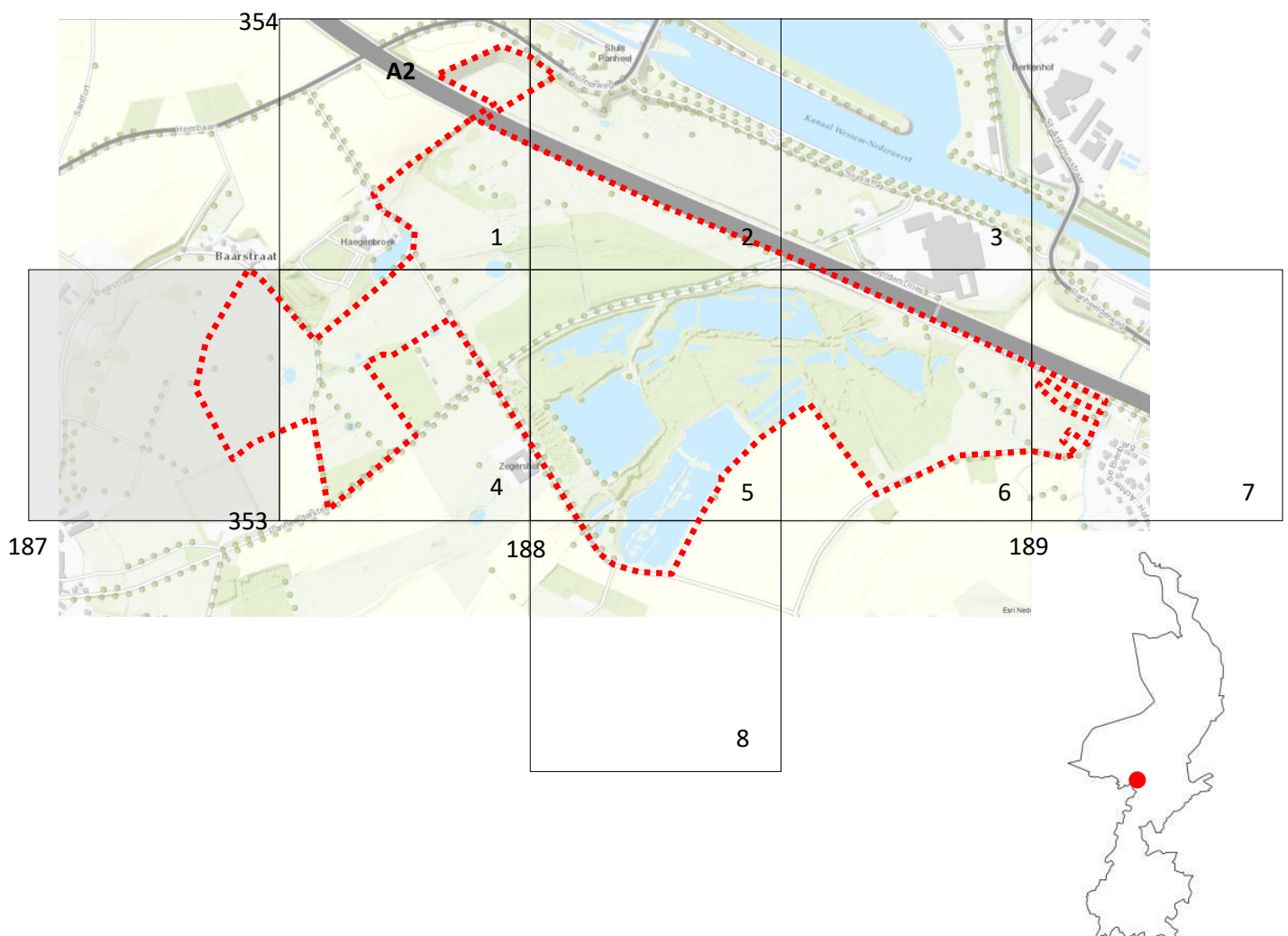
Wielewaal	25
Zwarte kraai.....	26
Kneu.....	26
Putter.....	27
Rietgors.....	27
Dankwoord	28
Literatuur.....	28

Koekoek, een van de drie kwetsbare soorten van de Rode lijst broedvogels (2016), die in 2020 in het Meggelveld-Maasgouw zijn aangetroffen.

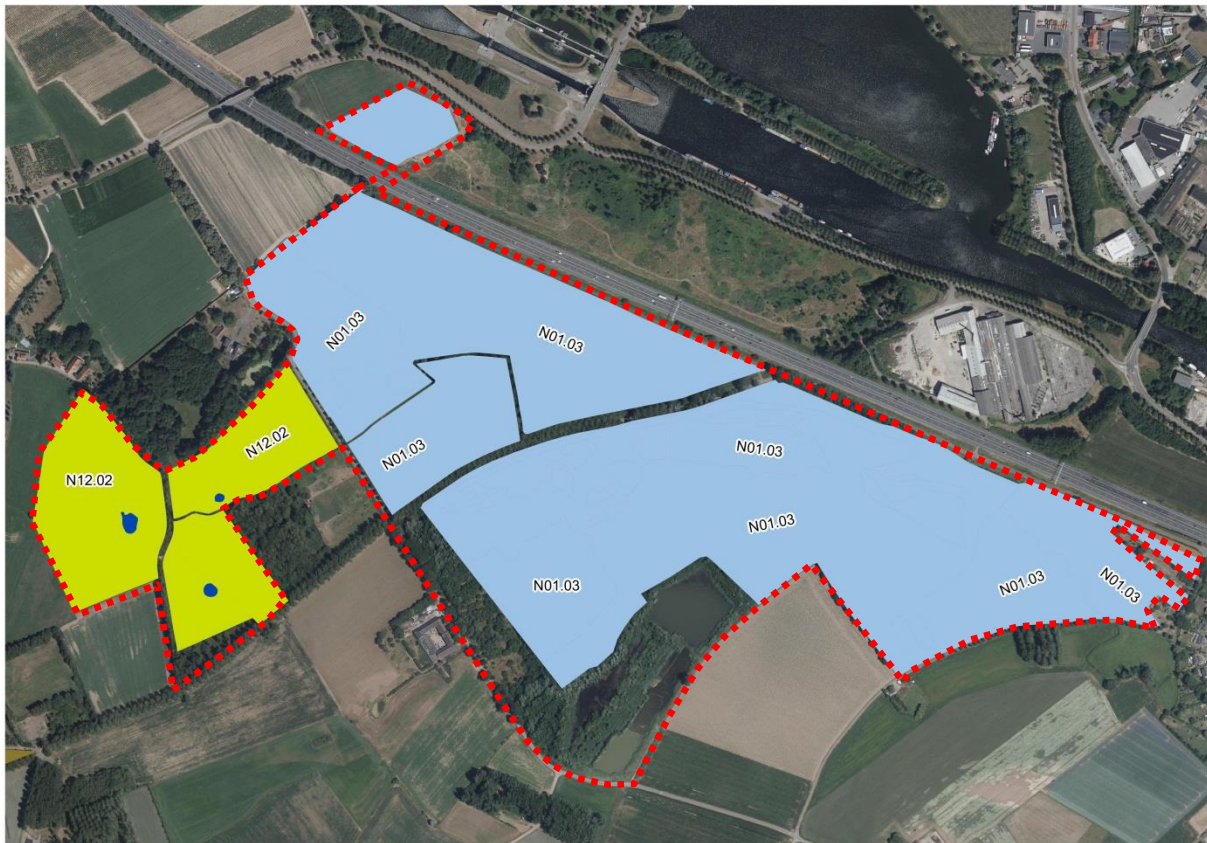


Inleiding

Het Meggelveld ligt in Midden-Limburg en grenst direct aan de snelweg A2 ter hoogte van Thorn-Wessem- Gemeente Maasgouw [Figuur 1]. Het gebied is grotendeels eigendom van Natuurmonumenten [Figuur 2]. Het Meggelveld bestaat uit een aantal kleiputten (tichelgaten) van verschillende grootte en ouderdom. De bossen rond de tichelgaten worden gedomineerd door Zwarte els, Populier, Wilg en Eik. Uitzondering hier op zijn de meest recent gegraven tichelgaten in het zuidelijk deel van het Meggelveld. Hier domineert Riet, Wilg en Els. Buiten het bosgebied, treffen we in het noordwestelijk en oostelijk deel van het gebied kruidenrijke graslanden aan met opslag van onder meer Braam. Het geïnventariseerde terrein is ongeveer 73 ha groot. Voor een uitgebreidere gebiedsbeschrijving zie Asseltonk (2022). Dit rapport geeft de resultaten weer van de broedvogelkartering 2020.



Figuur 1. Overzicht van het geïnventariseerde gebied (binnen rode kader). De genummerde blokken geven de blokken weer ten behoeve van de kwalitatief geïnventariseerde soorten. In het grijs gearceerde blok zijn de kwalitatieve soorten niet genoteerd.



Figuur 2: In kleur de gebieden die in eigendom zijn van Natuurmonumenten (N12.02: Kruiden- en faunarijck grasland & N01.03: Rivier- en moeraslandschap).

Methode

De broedvogelgegevens zijn verzameld met behulp van een uitgebreide territoriumkartering. Gedurende het broedseizoen wordt een gebied meerdere malen intensief bezocht en territoria op een veldkaart ingetekend. Aan iedere waarneming wordt een van de vijf broedzekerheidscodes gekoppeld. (code 0: waarneming van solitaire volwassen vogel, code 1: waarneming van een (broed-)paar in het broedbiotoop, code 2: waarneming van baltsende, copulerende, dreigende of zingende vogel, code 3: waarneming van alarmerende vogel, transport van faeces, voedsel en/of nestmateriaal code 4: waarneming van bewoond nest, nest met eieren of jongen). Het aantal territoria wordt achteraf bepaald door middel van het clusteren van de waarnemingen. Bij de uitwerking is gebruik gemaakt van de clustercriteria broedvogelkartering Provincie Limburg versie juni 2015.

In 2020 zijn negen bezoeken aan het gebied gebracht ten behoeve van de broedvogelkartering [Tabel 1]. Een bezoek in maart is uitsluitend besteed aan het tellen van de Blauwe reigerkolonie. De overige bezoeken hebben betrekking tot de uitgebreide territoriumkartering. Twee van de acht bezoeken zijn niet volledig afgerond (16 mrt & 4 mei) en zijn later opnieuw ingepland. In totaal is ruim 38 uur besteed aan de kartering.

Nr	Datum	tijd-van	tot	duur	weersomstandigheden	bijzonderheden
	1-3-2020					nesttelling kolonie Blauwe reigers
	16-3-2020	08:00	10:30	02:30	Onbewolkt, windstil, temp 3-14 gr C.	Gebied half onderzocht, testcase, zeer hoge waterstand rond blauwe Reiger-kolonie, niet doorgankelijk
1	19-3-2020	06:15	10:45	04:30	Onbewolkt, windstil, temp 3-14 C.	Nog veel water in gebied, volledig doorkruisen nog niet mogelijk, met name centrale deel Blauwe Reiger kolonie
2	2-4-2020	06:35	12:05	05:30	Bewolkt, windstil, temp 2-11 gr. C	Geen bijzonderheden
3	18-4-2020	06:15	12:10	05:55	Nagenoeg onbewolkt, later betrekkelijk, windstil, temp 9-18 gr. C	April extreem droge maand.
	4-5-2020	05:30	07:30	02:00	Geheel bewolkt, wind zwak, temp 12 gr C.	Telling afgebroken ivm regenval vanaf 7.00 uur
4	10-5-2020	05:20	11:00	05:40	Aanvankelijk onbewolkt, later betrekkelijk. 12-19 gr. C, windstil	Geen bijzonderheden
5	24-5-2020	05:00	11:30	06:30	Half bewolkt, wind zwak-matig ZW temp 12C	Geen bijzonderheden
6	12-6-2020	05:00	11:15	06:15	Onbewolkt, windstil, temp 15-125C.	Geen bijzonderheden
Uur totaal 38 uur, 40 min						

Tabel 1: Overzicht van de veldbezoeken, weersomstandigheden en bijzonderheden met betrekking tot de telling in 2020.

Resultaten

In 2020 zijn 53 broedvogels aangetroffen, waarvan er vijftien alleen op aanwezigheid zijn vastgesteld in acht blokken zie figuur 1 en tabel 2. Voor deze soorten is een voorlopige aantalschatting gemaakt.

Meggelveld 2020	Datumgrens	1	2	3	4	5	6	7	8	Aantalschatting
Fazant	1 feb - 30 jun	2	2		2		2			A
Groenling	15 apr - 20 jun	3	2				2	2		A
Heggenmus	10 mrt - 10 jul	2	2		2	2	2	2	2	B
Houtduif	20 apr - 31 jul	2	2		2	2	2	2		B
Koolmees	15 mrt - 30 jun	2	2		2	2	2	2		B
Merel	1 mrt - 15 jul	2	2		2	3	2	1	3	B
Pimpelmees	15 mrt - 30 jun	2	2		2	2	2	2	2	B
Roodborst	30 apr - 30 jun		2		2	2	2		2	C
Spreeuw	1 apr - 31 mei	2	4		4	4	4		2	C
Tjiftjaf	10 apr - 20 jul	2	2		2	3	2	2	2	C
Gaai	1 apr - 10 jul				2					A
Vink	20 apr - 20 jul	2			2	2	2		2	A
Winterkoning	1 feb - 20 jul	2	2		2	2	2	2	2	C
Zanglijster	20 apr - 30 jun	2	2		2	2	2		2	B
Zwartkop	15 apr - 20 jul	2	2	2	2	2	2	2	2	C

Tabel 2: Overzicht van de soorten die alleen op aanwezigheid zijn vastgesteld. Op basis van de blokkenfrequentie is een voorlopige aantalschatting gemaakt (A= 1-5, B= 6-10, C= > 10)

In tabel 3 zijn de resultaten van de uitgebreide territoriumkartering zichtbaar. In de tabel zijn ook de gegevens opgenomen van de broedvogelkartering die in 2016 door de Provincie Limburg is uitgevoerd (<https://natuurgegevensprovincielimburg.nl/s2020/info/GL.HTM>).

Natuurmonumenten	2016	2020	
Meggelveld-Wessem	Provincie Limburg Stichting Koekeloere		RL-soort
Futen (Podicipedidae)			
Dodaars	2	2	
Reigers (Ardeidae)			
Blauwe Reiger	98	103	
Eenden, Ganzen en Zwanen (Anatidae)			
Grauwe Gans	19	31	
Grote Canadese Gans		2	
Knobbelzwaan	2	5	
Krakeend		2	
Nijlgans		1	
Wilde Eend		10	
Wintertaling	1		Kwetsbaar
Wouwen, Haviken en Arenden (Accipitridae)			
Buizerd		1	
Havik		1	
Caracara's en Valken (Falconidae)			
Boomvalk		1	
Hoenders (Phasianidae)			
Fazant		A	
Rallen, koeten en waterhoentjes (Rallidae)			
Meerkoet	9	22	
Waterhoen	5	4	
Duiven (Columbidae)			
Holenduif	6	7	
Houtduif		B	
Koekoeken (Cuculidae)			
Koekoek	1	2	Kwetsbaar
Uilen (Strigidae)			
Bosuil		1	
Ijsvogels (Alcedinidae)			
Ijsvogel		1	
Spechten (Picidae)			
Groene Specht	1	2	
Grote Bonte Specht	8	9	
Kleine Bonte Specht	4	3	
Winterkoningen (Troglodytidae)			
Winterkoning		C	
Heggenmussen (Prunellidae)			
Heggenmus		B	
Vliegenvangers (Muscicapidae)			
Grauwe Vliegenvanger		5	Gevoelig
Nachtegaal	2	1	Kwetsbaar
Roodborst		C	
Roodborsttapuit		1	

Natuurmonumenten Meggelveld-Wessem	2016 Provincie Limburg	2020 Stichting Koekeloere	RL-soort
Lijsters (Turdidae)			
Merel		B	
Zanglijster		B	
Grote Lijster	2		
Boszangers (Phylloscopidae)			
Tjiftjaf		C	
Grasmussen (Sylviidae)			
Braamsluiper		1	
Grasmus	21	20	
Tuinfluitier	21	17	
Zwartkop		C	
Rietzangers (Acrocephalidae)			
Bosrietzanger	11	15	
Kleine Karekiet	13	12	
Spotvogel	7	11	Gevoelig
Staartmezen (Aegithalidae)			
Staartmees		8	
Mezen (Paridae)			
Koolmees		B	
Matkop	5	1	Gevoelig
Pimpelmees		B	
Boomklevers (Sittidae)			
Boomklever	4	5	
Boomkruipers (Certhiidae)			
Boomkruiper	26	13	
Wielewalen en Vijgvoegels (Oriolidae)			
Wielewaal		2	Kwetsbaar
Kraaien en Gaaien (Corvidae)			
Gaai		A	
Zwarte Kraai		5	
Spreeuwen (Sturnidae)			
Spreeuw		C	
Vinken (Fringillidae)			
Groenling		A	
Kneu	3	7	Gevoelig
Putter		4	
Vink		A	
Gorzen (Emberizidae)			
Rietgors	1	1	

Tabel 3: Broedvogels Meggelveld 2016 en 2020. Indien bij de kwantitatieve soorten geen aantal is opgegeven, is de soort niet aangetroffen. De kwalitatieve soorten zijn alleen in 2020 in de tabel opgenomen. (A= 1-5, B= 6-10, C= > 10).

Soortkaarten



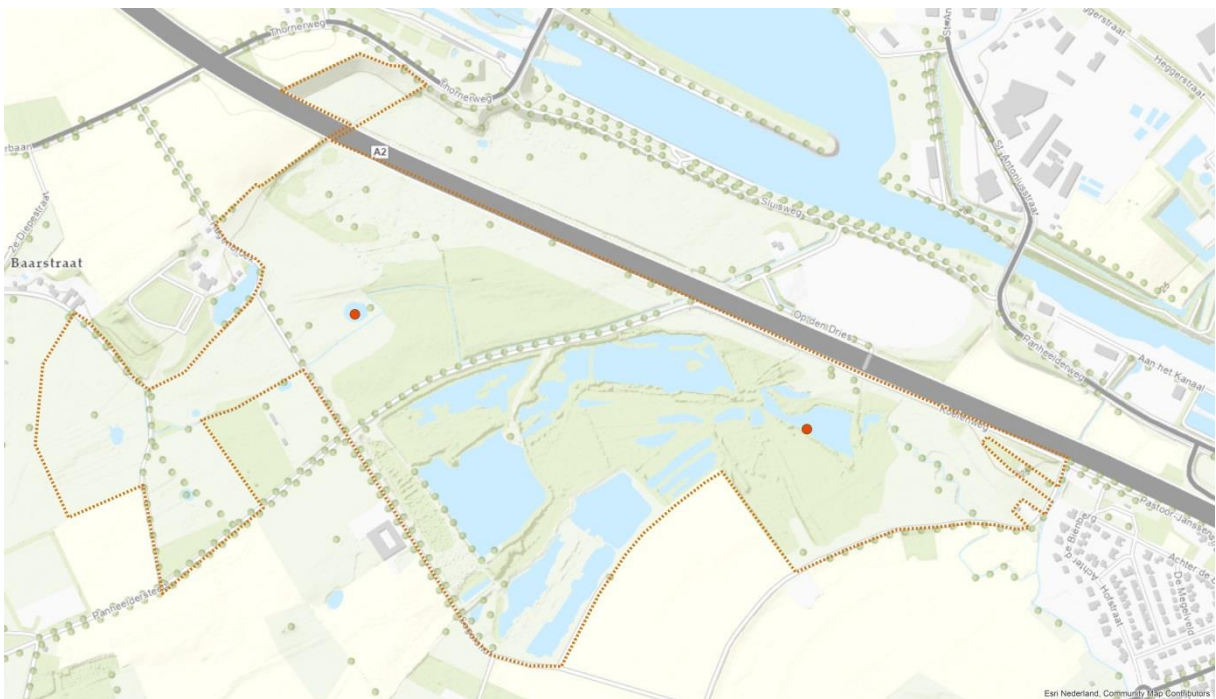
Dodaars (2 terr.)



Blauwe reiger (103 terr)



Grauwe gans (31 territoria)



Grote Canadese gans (2 terr.)



Knobelzwaan (5 terr.)



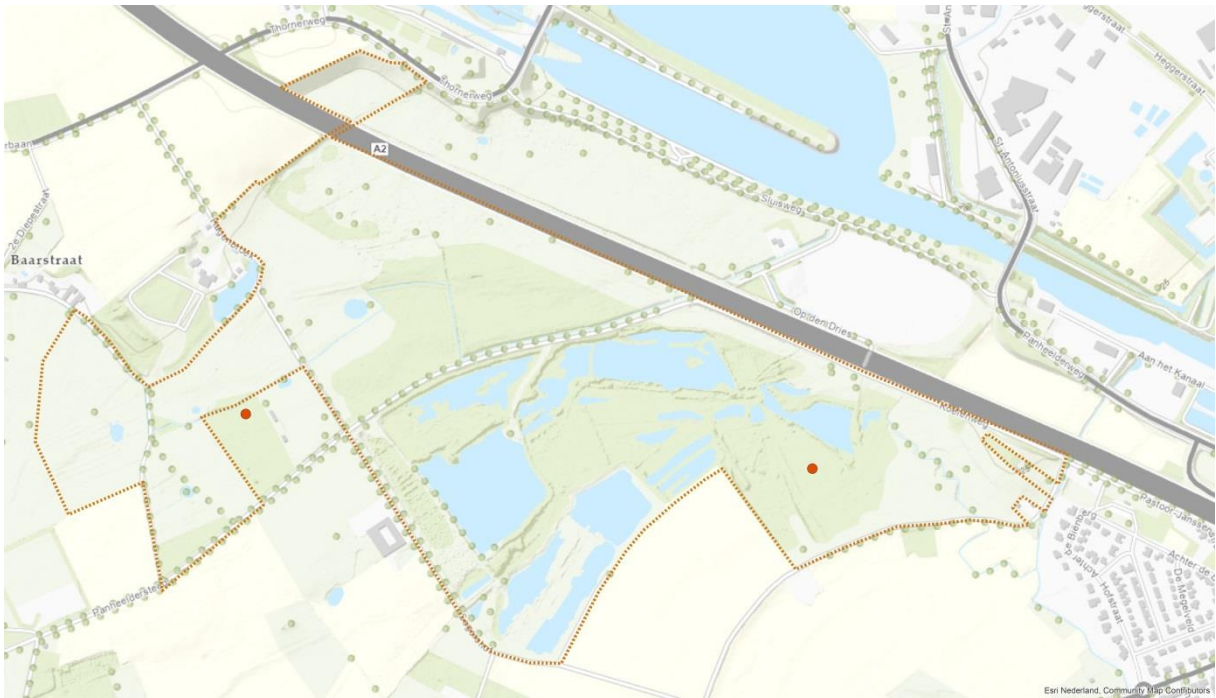
Krakeend (2 terr)



Nijlgans (1 terr.)



Wilde end (10 terr.)



Buizerd (1 terr.)



Havik (1 terr.)



Boomvalk (1 terr.)



Meerkoet (22 terr.)



Holenduif (7 terr)



Waterhoen (4 terr.)



Koekoek (2 terr.)



Bosuil (1 terr.)



Ijsvogel (1 terr)



Groene specht (2 terr.)



Grote bonte specht (9 terr.)



Kleine bonte specht (3 terr.)



Grauwe vliegenvanger (5 terr.)



Nachtegal (1 terr.)



Roodborsttapuit (1 terr.)



Braamsluiper (1 terr.)



Grasmus (20 terr.)



Tuinfluiter (17 terr.)



Bosrietzanger (15 terr.)



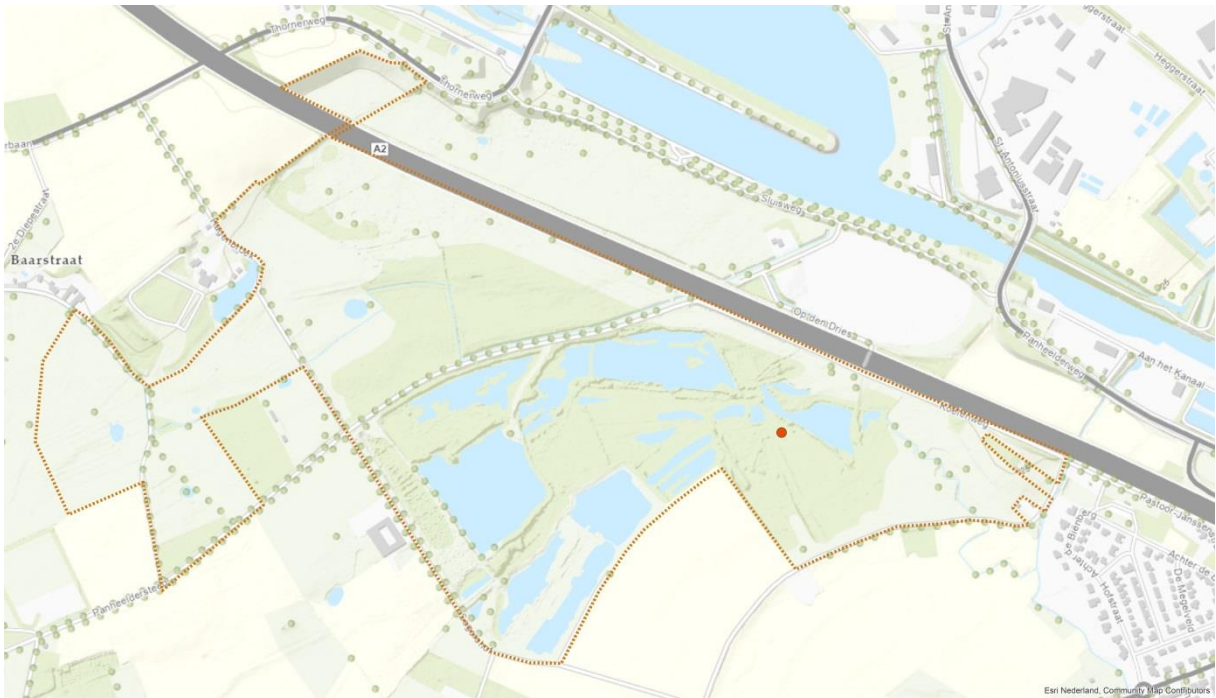
Kleine karekiet (12 terr.)



Spotvogel (11 terr.)



Staatmees (8 terr.)



Matkop (1 terr)



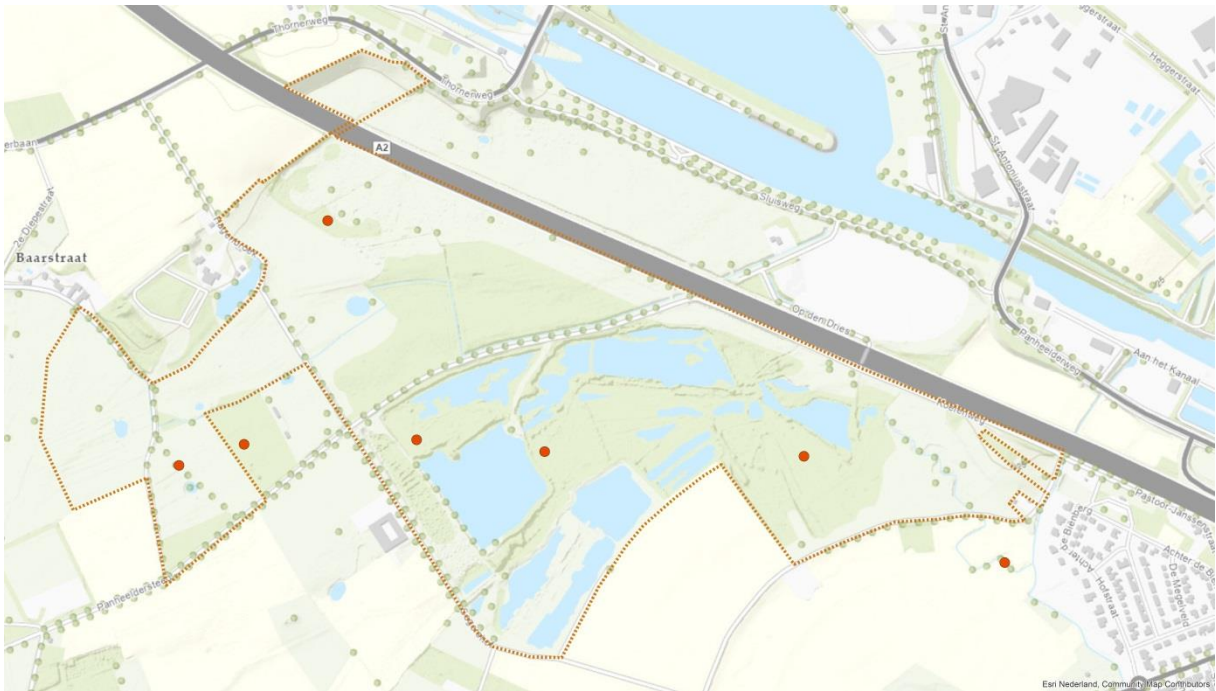
Boomklever (5 terr.)



Boomkruiper (13 terr)



Wielewaal (2 terr.)



Zwarte kraai (5 terr)



Kneu (7 terr.)



Putter (4 terr.)



Rietgors (1 terr)

Dankwoord

Een woord van dank aan Rob Geraeds van Natuurmonumenten voor het verstrekken van de ontheffing om het gebied te mogen inventarisaren. De Gemeente Maasgouw, in persoon van John van den Berg, wordt bedankt voor de ontheffing om de afgesloten weg in het gebied gemotoriseerd te mogen doorkruisen.

Literatuur

Asseldonk, E. van 2022. Vogels van het Meggelveld 2020-2021. Stichting Koekeloere, Wessem. Eigen uitgave.



Stichting Koekeloere
Hofstraat 7
6019 CB Wessem
info@stichtingkoekeloere.nl

Stichting Koekeloere, opgericht in juli 2007, heeft als doel de kennis over én het voorkomen van flora en fauna te vergroten door middel van inventarisaties en monitoring. Stichting Koekeloere initieert, coördineert en stimuleert het opzetten van tellingen en onderzoek aan flora en fauna.